

02 aprilie 2008 - Jurnalul Național - "Preventiv/ Nivelul de alertă a fost ridicat din vreme pentru ofițerii antitero/ SRI are cod galben de câteva săptămâni"

Semnează: Răzvan Belciuganu

"George Cristian Maior, directorul Serviciului Român de Informații, afirmă că CSAT a ratificat o stare de fapt prin ridicarea nivelului de alertă antiteroristă. Potrivit șefului SRI, cauza acestei decizii este situația fără precedent din România cauzată de organizarea Summit-ului NATO și posibilul interes al organizațiilor teroriste internaționale pentru acest eveniment. Totodată, directorul SRI ne vorbește în interviul pe care ni l-a acordat despre motivele și direcțiile de transformare ale Serviciului.

I: Domnule director, de ce a fost nevoie de ridicarea nivelului de alertă teroristă? Probabil că în CSAT SRI a fost cel care a cerut acest lucru.

R: Intr-adevăr, Serviciul Român de Informații a propus ridicarea nivelului de alertă la codul galben - moderat. Este pentru prima dată în istorie când am introdus acest sistem de clasificare a situației operative din punct de vedere antiterorist. Din punct de vedere al realității operative, ne confruntăm cu o situație fără precedent în istoria Bucureștilor, pentru că acest summit este cel mai mare din istoria NATO și grupează cele mai puternice personalități mondiale și atunci, automat, o asemenea decizie s-ar fi impus și este practică, de fapt, și altor sisteme naționale de securitate să procedeze așa într-un astfel de context. Astfel,

se și ratifică o situație de fapt, pentru că, practic, potrivit procedurilor și standardelor aplicate într-o asemenea situație, noi acționăm de câteva săptămâni după acest grad de alertă.

I: Ce înseamnă codul galben - moderat pentru SRI și pentru celelalte componente ale sistemului național de securitate?

R: Voi spune ce înseamnă și ce nu înseamnă. Nu înseamnă un context în care s-ar proceda, brusc, la restrângerea unor drepturi și libertăți, nu înseamnă luarea unor măsuri draconice sau dure pe linia ordinii constituționale și normale a statului. În schimb, din punct de vedere al acțiunii instituției, există o serie de proceduri interne și de relaționare externă care se activează automat: funcționarea în regim de 24 de ore din 24 a unui Centru de Situații al Serviciului, care integrează toate datele, din toate sursele, și le diseminează rapid în sistem și în afara acestuia. Acest cod mai înseamnă și obligația pentru alte instituții de a comunica rapid serviciului orice fenomen care ar putea afecta securitatea națională prin prisma summit-ului. De exemplu, Poliția de Frontieră ne trimite automat date despre fluxurile de frontieră, în general, și noi le analizăm în funcție de datele pe care le avem, apoi Ministerul de Interne, de asemenea, ne comunică date referitoare la regimul străinilor, chestiuni care țin de dinamică etc. După summit, la două-trei zile, sperăm să coborâm nivelul de alertă dacă totul decurge normal.

I: Odată cu ridicarea acestui nivel de alertă ați găsit în diferite medii indicii care să susțină această decizie?

R: Un motiv pentru ridicarea nivelului de alertă este summit-ul în sine. În privința semnalelor pe care le avem este clar că am văzut o preocupare mai mare a unor elemente organizaționale internaționale teroriste din diferite zone pentru situația din România.

I: SRI este unul dintre membrii comunității de informații a NATO. Care sunt în acest moment primele trei amenințări la adresa NATO, din punct de vedere informativ, pe care le-ați identificat împreună cu partenerii dvs.?

R: Pe linie de informații, sunt elemente de contraspionaj, multe state sunt interesate de procesele decizionale din sânul Alianței și de deciziile strategice cu privire la teme mari pe care le ia NATO. Apoi este amenințarea de tip terorist, una permanentă, sistemică și amenințarea recentă, care va fi și discutată la summit și se va lua o decizie pe linia cybersecurity, în sensul că, în vara trecută, au existat agresiuni mai ales în state NATO, pe linia bazelor de date conținute în sistemele informatice, ceea ce poate provoca o situație gravă de securitate, inclusiv economic, nu numai militar și strategic.

I: Aceasta este și cauza pentru care ați decis înființarea în interiorul SRI, acum câteva zile, a Centrului Național CYBERINT, în cadrul strategiei de transformare a Serviciului?

R: Da, SRI va fi autoritatea națională în domeniu și ne-am propus să dezvoltăm un sistem integrat de protecție și apărare, care, pe de-o parte, să poată prezerva integritatea bazelor de date românești, iar, pe de altă parte, să cunoască anticipativ eventualele atacuri de tip cibernetic. Va dura ceva până să se implementeze un asemenea concept, care are SRI drept pivot, dar la care vor

contribui Ministerul Apărării, STS, Ministerul Internelor și Reformei Administrative, încât sistemul să fie cât se poate de flexibil.

I: Noua concepție de organizare a SRI prevede reducerea cu 20 la sută a unităților centrale. Care a fost cauza acestei decizii?

R: Eu cred că este a doua etapă de reformă după cea cu valențe, să-i spunem așa, de tip moral, care s-a încheiat odată cu predarea arhivei fostei Securități. Am intrat în etapa pe care eu o numesc profesională, pe care o parcurg și alte servicii, inclusiv occidentale, una foarte profundă, în care sunt abordate chestiuni sistemice. Această etapă nu se referă doar la debirocratizarea prin desființarea unor unități, care, poate, se și duplicau, ci se referă și la un nou sistem integrat de planificare a acțiunilor Serviciului, care va avea la bază o Strategie de Informații ce va fi propusă de SRI CSAT-ului. În această Strategie, care va avea și o componentă publică, se va stabili care vor fi prioritățile în ceea ce privește culegerea și analiza informațiilor, în mod foarte clar, și alocarea resurselor către aceste priorități, pentru a dobândi și mai multă eficiență. De la nivelul strategic se coboară spre nivelul tactic sarcinile de tip operativ către toate unitățile, în funcție de specificul lor. Acest sistem integrat și generează resurse, adică va găsi răspunsuri la aceste priorități într-un interval de cinci ani. Sigur, acest sistem se va adapta în funcție de dinamica unor fenomene. De pildă, acum terorismul este o amenințare la adresa spațiului nord-atlantic, dar, în ceea ce privește, România este o amenințare mai moderată, în frunte ar fi altceva.

I: Ce ar fi?

R: Vom analiza exact care sunt aceste priorități.

I: Practic, se mărește capacitatea de răspuns a unităților operative?

R: Se mărește, pentru că vor avea mai multă autonomie în deciziile pe care le iau, vor avea o autonomie tactică, deci să nu mai urce birocratic, pe modelul vertical, în ierarhia de sus a Serviciului. Vor putea să comunice mai bine deciziile pe orizontală și analiza să se întărească prin coroborarea tuturor surselor într-un singur loc, pentru a avea o cât mai mare acuratețe.

I: Această decizie provoacă și disponibilizări?

R: În orice caz provoacă realocări de funcții. În cadrul Inspectoratelor, care erau structuri masive, cu sute de funcții, acestea vor fi transferate în operativ. Sigur, funcțiile strategice, de analiză, urmează să fie dezvoltate.

I: În momentul în care ați preluat funcția ați spus că veți acorda o mai mare atenție segmentului de analiză. Ați reușit să abordați această direcție?

R: S-au făcut câțiva pași, de exemplu, pe linia de pregătire și în ceea ce privește resursa umană. În sfârșit, s-a înființat o Direcție Resurse Umane, care o înlocuiește pe cea de Personal, ce are rolul să identifice necesitățile, să opereze recrutări inclusiv în mediul universitar. De exemplu, în urma unei analize, să ia contact cu studenți încă din anii mici, să vadă dacă studentul are aplecare pentru această profesie, să îl integreze imediat, după absolvire în sistem, fără a mai parcurge o pregătire strictă în cadrul Serviciului, urmând ca pe parcursul carierei să aibă câteva forme de pregătire specializată, dar el să fie deja angajat. În mediul de analiză, lingviștii de care avem nevoie aici se pot angaja direct. În ceea ce privește componenta analitică, am început să lucrăm și cu instituții exterioare Serviciului, pe probleme foarte specializate. Avem un schimb foarte dinamic de

evaluări pe palier strategic în ceea ce privește economia națională. Apoi, cu universitățile, și în București, dar și în celelalte centre universitare din țară încercăm colaborări pe componente specializate, cum ar fi, să spunem, chestiunile energetice, ecologice etc. Serviciul achiziționează astfel de analize și pe baza lor să poată fi realizate studii."

Notă: Continuarea interviului este postată pe site-ul www.jurnalul.ro

I: Există o reticență a mediului universitar, având în vedere moștenirile trecutului?

R: În primă fază am constatat o astfel de reticență, dar în ultimul timp s-a realizat o deschidere și mai ales în zona aceasta, a tineretului pe care îl avem și este extraordinar de deschis și la noi concepte și de analiză, și de studiu. Este un proces care durează, este vorba și de mentalități, și de dezinhibiția prejudecăților.

I: Sunteți un om politic. Mai țineți legătura cu foștii colegi din Comisia de apărare, din PSD, cel puțin pe linia aceasta de a transmite ce ați început să faceți în funcția de director al SRI?

R: Cel puțin din surse deschise transmit comisiilor de politică externă și de apărare și altor comisii din Parlament studii pe diverse teme. Capacitatea noastră pe surse deschise a evoluat foarte mult și culegem tot ceea ce apare despre România și despre fenomenele legate de interesele noastre strategice. Pe de altă parte, ușa mea este deschisă pentru orice membru al comisiilor care au legătură cu interesele strategice ale statului și vin la mine și politicieni din PSD, și din PDL, și PNL, discutăm întotdeauna deschis. Este o modalitate în orice caz diferită de ceea ce mai exista în trecut, când mai ales din zona politică se încerca

abordarea ofițerilor de informații direct, pentru diverse scopuri. Am spus clar că ușa mea este deschisă, dar restul sistemului trebuie să stea neutru și cât se poate de independent.

I: Ați observat o îmbunătățire a valorificării informațiilor transmise de Serviciu? În trecut, ofițerii de informații au indicat această zonă ca provocând anumite frustrări.

R: Așa este, iar reforma pe care o facem reduce foarte mult și ciclul între cel care a cules informația, procesarea sa analitică și circuitul decizional. Înseamnă și o mai mare responsabilitate a ofițerului SRI. Pe de altă parte, acea frustrare a existat, am resimțit-o de când am ajuns în această funcție. La nivelul conducerii nu s-a sugerat niciodată vreo direcționare a unor anumite atenții, analize, în funcție de un alt tip de criterii decât cel profesional. Am încercat să le valorificăm munca și să transmitem mai departe rezultatele acesteia. La nivel decizional, situația s-a îmbunătățit foarte mult și Guvernul, principalul nostru beneficiar, în proporție de 60%-70% din fluxul informațional, am văzut că adesea a găsit în informațiile și în analizele noastre un ghid în a naviga pentru a se lua deciziile adecvate. Nu întotdeauna există această mulțumire din partea guvernamentală, dar, ceea ce discut foarte mult și cu beneficiarii, miniștri, demnitari, nici noi nu avem întotdeauna fotografia perfectă. Beneficiarii trebuie să coroboreze informațiile, pentru că și ei reprezintă zone care polarizează informații. Cred că pentru ei cel mai folositor lucru este să vadă și unghiul nostru de vedere, dar și altele.

I: Proiectul de demilitarizare rămâne în vigoare?

R: Absolut. Ceea ce am început este o reformă care vizează mediul intern al Serviciului, profesional, de resurse umane, de conducere strategică, de organizare, care este făcută în contextul actualei legi, lege despre care am spus că este perfectibilă. Dar această reformă vine în întâmpinarea procesului de demilitarizare. Sper că Parlamentul va fi receptiv și va adopta legile respective și cred că progresează foarte mult. Legea statutului ofițerului de informații este în discuții destul de avansate pe articole.

I: Ați inițiat, cel puțin la nivelul dezbaterii, un proiect pe termen lung, acela de Serviciu de Informații al României, prin unificarea SRI cu Serviciul de Informații Externe. Credeți în continuare în acest proiect?

R: Cred în acest concept. Trebuie luat la un moment dat o decizie strategică în stat și mă tem că suntem departe de așa ceva. Dar profesional mi se pare mult mai modern, încât să facă față unui mediu și de securitate, și de promovare a interesului extrem de fluid și dinamic."